

RAPORT

de monitorizare a procesului de implementare a
Hotărîrii Guvernului nr. 933 din 18.12.2012, cu privire la
aprobarea Documentului unic de program
pentru anii 2013-2015

Elaborat: Victoria Ostap

CUPRINS:

1. Aspecte introductive	3
2. Aplicabilitatea actului normativ	3
3. Gradul de îndeplinire a obiectivelor și a scopului actului normativ.....	3
4. Modificările operate în actul normativ	4
5. Gradul de punere în aplicare a cadrului juridic secundar	4
6. Coerența și consecvența actului normativ	5
7. Neutralitatea actului normativ	5
8. Stabilitatea și predictibilitatea actului normativ	5
9. Eficiența actului normativ	6
10. Modul de consultanță	7
11. Concluzii.....	7
12. Recomandări.....	7

1. Aspecte introductive		
Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Titlul actului, data adoptării și publicării	Hotărârii Guvernului nr. 933 din 18.12.2012, cu privire la aprobarea Documentului unic de program pentru anii 2013-2015. (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.270-272/1015 din 25.12.2012).
2.	Temeiul elaborării actului	Legea nr.438 din 28.12.2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova; Strategia de dezvoltare regională 2013-2015; Planurile operaționale regionale.
3.	Scopul actului	Realizarea obiectivului general al Strategiei naționale de dezvoltare regională, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.158 din 04.03.2010 – dezvoltarea durabilă a regiunilor Republicii Moldova.
4.	Structura actului	În actul normativ proiectele de dezvoltare regională sunt prezentate în formă tabelară.
5.	Altele	

2. Aplicabilitatea actului normativ			
Nr. d/o	Sarcina	Argumentare	
	Efectele juridice ale actului		
	Capitolul / articolul	Cauza de inaplicabilitate	Soluția
	Nu sunt prevederi inaplicabile.	-	-

3. Gradul de îndeplinire a obiectivelor și a scopului actului normativ		
Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Gradul de îndeplinire a obiectivelor	<p>Pentru implementarea proiectelor finanțate din FNDR, pînă la data de 30.06.2015 au fost valorificate mijloace financiare în mărime de 80,47 mil. lei sau 78,9% din suma planificată pentru primele 6 luni ale anului și 41,3% din suma totală preconizată în anul de gestiune pentru implementarea proiectelor, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ADR Sud – 30,84 mil. lei (84,2% din planul de finanțare), - ADR Centru – 23,8 mil. lei (76,6% din planul de finanțare), - ADR Nord – 22,74 mil. lei (73,6% din planul de finanțare). <p>Este de remarcat că pe parcursul semestrului I 2015, din suma total valorificată, 39,7 mil. lei au fost achitate către operatori economici, 32,1 mil.</p>

		<p>lei reprezintă datoria față de operatorii economici și 8,2 mil. lei volume de lucrări neachitate.</p> <p>În scopul asigurării calității îndeplinirii lucrărilor de proiectare și construcție pentru proiectele de dezvoltare regională, sunt organizate vizite regulate de către responsabilii din cadrul agențiilor la obiectul fiecărui proiect.</p> <p>Pentru monitorizare eficientă a proiectelor care au atins etapa de implementare, activează în continuare managerii de proiecte.</p>
2.	Cauzele generatoare de neîndeplinire a obiectivelor actului	Neîndeplinirea obiectivelor planificate este determinată de lipsa mijloacelor financiare și interzicerea de către Ministerul Finanțelor a organizării licitațiilor publice pentru proiecte individuale de dezvoltare regională.
3.	Soluția	<p>Identificarea surselor suplimentare de finanțare reprezintă cea mai eficientă soluție întru înlăturarea cauzelor de neîndeplinire a obiectivelor.</p> <p>În baza acordului de finanțare între Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) în colaborare cu Agenția de Cooperare Germană (GIZ), în prezent sunt finanțate 7 proiecte, pentru care sunt alocate mijloace financiare în sumă de 6,5 mil. euro.</p>

4. Modificările operate în actul normativ		
Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Modificările și completările actului	În anul 2013 a fost modificată anexa la Documentul unic de program pentru anii 2013-2015, fii inclus un proiect suplimentar „Un mediu salubru pentru o dezvoltare regională durabilă”, or. Hîncești.
2.	Efectele modificărilor și completărilor actului	La etapa actuală în cadrul DUP sunt incluse 62 proiecte prioritare în domeniul dezvoltării regionale în următorii 3 ani în valoare totală de 1 255,36 mil.lei.

5. Gradul de punere în aplicare a cadrului juridic secundar			
Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea	
Actul monitorizat			
	Capitolul / articolul care urmează a fi modificat	Cauza de modificare	Redacția propusă
	Nu sunt articole care urmează a fi modificate.	-	-
Actul secundar			

	Capitolul / articolul care urmează a fi modificat	Cauza de modificare	Redacția propusă
	Nu există cadru juridic secundar.	-	-
Concluzii			
Hotărârea Guvernului nr. 933 cu privire la aprobarea Documentului unic de program pentru anii 2013-2015, nu are careva lacune care ar necesita completări sau modificări.			

6. Coerența și consecvența actului normativ		
Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Stabilirea contradicțiilor și prevederilor ambigui	DUP nu conține prevederi contradictorii este concis și clar în expunere. Lista acțiunilor ce urmează a fi îndeplinite este una argumentată, avînd ca prioritate dezvoltarea armonioasă a teritoriului atît din punct de vedere economic, social și cultural. DUP reprezintă unul din actele normative principale de identificare a priorităților și obiectivelor de implementare a politicilor de dezvoltare regională în cadrul regiunilor, fiind coerent cu celelalte documente de politici în domeniul dezvoltării regionale.
2.	Altele	

7. Neutralitatea actului normativ		
Proportionalitatea între interesele publice și cele private		
Opinia autorității publice	Opinia sectorului privat	Concluzii
Procesul decizional întru elaborarea actului normativ și întocmirea listei proiectelor de dezvoltare regională sunt transparente în totalitate. În acest context comunicăm lipsa obiecțiilor din partea autorităților publice.	În acest context comunicăm lipsa obiecțiilor din partea sectorului privat.	Caracterul neutru al actului, cu excepția normelor speciale, asigură proportionalitatea dintre interesele publice și cele private. Acesta nu conține reglementări care ar favoriza sub careva pretexte atingerea sau ocrotirea intereselor publice sau unele interese private.

8. Stabilitatea și predictibilitatea actului normativ		
Nr. d/o	Acțiunea	Argumentarea
1.	Frecvența revizuirii actului	Documentul unic de program pentru anii 2013-2015, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 933 din 18 decembrie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 270-272, art. 1015) a fost

		revizuit o singură dată, fiind modificat și completat prin Hotărârea Guvernului nr. 308 din 27.05.2013.
2.	Cum a fost afectat scopul actului după modificare/completare	Scopul actului normativ nu a suferit careva modificări după revizuirea actului.

9. Eficiența actului normativ		
Nr. d/o	Sarcina	Argumentarea
1.	Eficiența actului	<p>DUP reprezintă un instrument eficient în planificarea politicii de dezvoltare regională. Astfel, a fost posibilă selectarea proiectelor prioritare și implementarea lor în termeni rezonabili.</p> <p>În conformitate cu DUP pentru anii 2013-2015 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.933 din 18.12.2012, sunt stabilite 62 de proiecte prioritare în domeniul dezvoltării regionale, inclusiv din: Regiunea de Dezvoltare Nord – 18; Regiunea de Dezvoltare Centru – 28; Regiunea de Dezvoltare Sud – 16. Valoarea totală a proiectelor incluse în DUP constituie 1 255,36 mil. lei. Proiectele incluse în DUP și finanțate din FNDR sînt monitorizate de către Agențiile de dezvoltare regională și Ministerul dezvoltării regionale și construcțiilor pe întreaga perioadă de implementare a acestora.</p> <p>În conformitate cu legea bugetului de stat pe anul 2015, în FNDR a fost alocată suma de 194,9 mil. lei. Prin Decizia CNCDR nr. 2/15 din 29.04.2015, mijloacele FNDR au fost repartizate după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pentru implementarea proiectelor de dezvoltare regională aprobate spre finanțare – 186,5 mil. lei; - Pentru asigurarea activității Agențiilor de dezvoltare regională Nord, Centru și Sud – 7,9 mil. lei; - Pentru implementarea politicii de dezvoltare regională în regiunea de dezvoltare UTA Găgăuzia – 0,5 mil. lei. <p>Actualmente, din proiectele incluse în DUP, în proces de implementare se află 26 de proiecte.</p> <p>În primul semestru al anului 2015 au fost finalizate 2 proiecte de dezvoltare regională cu transmiterea ulterioara a bunurilor generate către beneficiarii proiectelor.</p>
	Propuneri pentru optimizarea	Pentru realizarea proiectelor incluse în DUP au fost

2.	cheltuielilor în scopul implementării actului	<p>atrase surse financiare suplimentare din exterior:</p> <p>- În baza acordului de finanțare între Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și MDRC, în prezent este finanțat cu suportul GIZ proiectul <i>Construcția apeductului central Leova-Iargara</i>, pentru care sunt alocate mijloace financiare în sumă de 2,5 mil. euro.</p> <p>- Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) a acordat asistență financiară în sumă de circa 500,0 mii dolari SUA pentru realizarea proiectului <i>Construcția stației raionale de epurare și dezvoltarea sistemului public de canalizare și epurare a apelor uzate la nivel intercomunitar (Telenești)</i>.</p>
----	---	---

10. Modul de consultanță	
Modalitatea de consultanță	
Opinia sectorului public	Opinia sectorului privat
Hotărârea monitorizată fost publicată pe site-ul MDRC și site-urile ADR-urilor.	Obiecții din partea sectorului privat, privind implementarea DUP nu au parvenit.
concluzii	
1.	În procesul decizional de elaborare a actului normativ etapa de consultanță este una publică.
2.	Procedura de consultanță este realizată în conformitate cu legislația din domeniul dezvoltării regionale.
3.	

11. Concluzii	
1.	Hotărârea Guvernului nr. 933 din 18.12.2012, cu privire la aprobarea Documentului unic de program pentru anii 2013-2015, are un grad de funcționalitate deplină.
2.	Hotărârea Guvernului nr.933 din 18.12.2012, contribuie la realizarea obiectivului general al Strategiei naționale de dezvoltare regională, și anume, dezvoltarea durabilă a regiunilor Republicii Moldova, prin implementarea proiectelor de dezvoltare regională incluse în Documentul unic de program.
3	Motivul de bază care ar genera inaplicabilitatea actului normativ sunt lipsa mijloacelor financiare și interzicerea organizării licitațiilor publice de către Ministerul finanțelor.

12. Recomandări		
Nr. d/o	Recomandări	Argumentarea
1.	Măsuri de modificare și completare a actelor normative și aspectele ce	În cadrul actului normativ este necesar de specificat rolurile actorilor implicați în procesul de realizare a fiecărui proiect.

	trebuie îmbunătățite	
2.	Alte măsuri decât cele normative de asigurare a acțiunii juridice a actelor normative monitorizate	Implicarea activă a administrației publice locale pe tot parcursul implementării proiectului. Colaborarea și cooperarea eficientă a autorităților publice.